
Místo a datum pořízení:

Praha, budova Filozofické fakulty univerzity Karlovy, 28. 2. 2012, prostranství před Úřadem vlády ČR a cesta k němu od náměstí Jana Palacha, 29. 2. 2012 a místo před budovou Ministerstva školství ČR, 1. březen 2012

Hlavní témata:

Lidská práva

Politické rozhodování

(částečně) nerovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj

Popis místa/situace:

Na přelomu února a března 2012 se v návaznosti na předchozí protesty konala v Praze i dalších univerzitních městech řada protestních akcí studentů a stoupenců vědy a vysokých škol pod názvem Týden neklidu. Cílem tehdy bylo zabránit reformě vysokého školství (terciárního vzdělávání) prosazované ministrem školství Josefem Dobešem (strana Věci veřejné) v pravicové vládě Petra Nečase. Reforma měla zavést jistou formu školného (s možností odloženého splácení), omezení podílu studentů v akademických senátech veřejných vysokých škol a podřízení jejich vedení správním radám. To podle kritiků reformy mohlo vést k vlivu komerčních firem, např. průmyslových, na vysoké školství a omezení jeho nezávislosti, upozadění humanitních oborů apod. Tehdejší atmosféra byla ovlivněna světovou

---

hospodářskou krizí, která začala roku 2008 a její důsledky se ani roku 2012 ještě nepodařilo zcela překonat. Pravicová vláda tak přirozeně podporovala další úsporná opatření, i na úkor vysokých škol a výzkumu, zatímco studenti, často v tíživé sociální situaci, s omezenou možností přivýdělku v době vysoké nezaměstnanosti, se přirozeně obávali vedle omezení tradičních svobod vysokých škol i finančních dopadů reformy. Navíc vyvolal ministr Dobeš již předchozí rok kontroverze, když na jeho ministerstvu působil ve vysoké funkci předseda krajně pravicové Akce D.O.S.T. Ladislav Bátora. To vedlo k podezřením, že potlačení akademických svobod může mít i důvody kulturně-ideologické, nejen ekonomické. Ministr nakonec, za necelý měsíc po událostech na fotografiích, rezignoval. Snímky z Týden neklidu ukazují tři různé formy demokratického protestu, charakteristické různými a různě početnými způsoby zapojení veřejnosti. Fotografie nejprve ukazují večer 28. února 2012 v budově Filosofické fakulty UK, kde se studenti shromáždili ve stylu (tehdy v odpoledních a večerních hodinách povolené) okupační stávky a zároveň vzdělávacího workshopu, kdy dobrovolně vyslechli přednášky odborníků z akademické sféry včetně známých osobností jako např. Tomáše Halíka či Josefa Šlerky. Další snímky z následujícího dne ukazují masovou studentskou demonstraci, resp. přesněji protest ve formě pochodu ke Strakově akademii, sídlu Úřadu vlády ČR. Fotografie z 1. března 2012 pak ukazují humorný protestní happening před budovou Ministerstva školství.

Otázky a úkoly do výuky:

- 1) Víte o Týdnu neklidu z vlastních vzpomínek z dětství či z vyprávění příbuzných a známých, nebo si pamatujete jiné, méně dávné, studentské či jiné protesty? Případně si informace vyhledejte.
  - 2) Domníváte se, že tehdy byla nějakým způsobem ohrožena lidská práva a demokracie? V čem případné ohrožení spočívalo? Přetrvávají i dnes důvody k podobným protestům, objevují se nové, nebo existují rizika, která by k nim mohla vést v budoucnu?
  - 3) Jak se liší tři formy protestních shromáždění zachycené na fotografiích? Znáte ještě jiné formy demokratických protestů občanské společnosti?
  - 4) Účastnili jste se někdy sami politické demonstrace či jiné podobné aktivity či jste se s nimi setkali? Čeho se týkala? (Pokud je pro Vás otázka citlivá, nemusíte odpovídat.)
  - 5) Studentské protesty a další politické aktivity mají v novodobé české a československé historii velký význam. Zkuste si najít informace k událostem z let 1939 (smrt Jana Opletala a následné represe), 1948 (zastavený studentský pochod na Hrad v době únorového puče), 1967 (Strahovské události), 1968-1969 (Pražské jaro a jeho potlačení, sebeupálení Jana Palacha a Jana Zajíce jako extrémní forma vzdoru
-

---

v extrémní situaci) a 1989 (Sametová revoluce). Diskutujte o významu akademických svobod i v tomto historickém kontextu.

6) Znáte podobné studentské či jiné protestní akce ze zahraničí?

Autor: David Vogt
